

CITES non detriment findings

Kalaallit Nunaata imartaani miluumasut
2023

**Greenland Institute of Natural Resources,
CITES Scientific Authority in Greenland**

CITES´imi uumasut nalunaarsorsimaffiat II naapertorlugu Kalaallit Nunaannit pijuartitsiniarnermik tunngavilimmik avammut niuerutigineqarsinnaasunik nalililersuinerit, 2023

Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaat CITES´imi (Convention on International Trade in Endaged Species-imi, tassalu uumasunik naasunillu nungutaanissamut navianartorsiorititaasunik nunani tamalaani nioqquteqarneq pillugu isumaqatigiissut) aamma "Washingtonimi isumaqatigiissut"-mik taaneqartartumi ilaavoq, taamaalilluni CITES-ip uumasut navianartorsioritinneqartut avammut nioqqutigineqartarnerat pillugu maleruagassaanik malinnittussaataavoq. Taakku nalunaarsorsimaffinnut pingasunut immikkoortinneqarsimapput, taakkunanilu uumasooq nioqquteqartarnerup kingunerisaanik qanoq navianartorsioritiginera kiisalu anninneqarnissaanut eqqunneqarnissaanullu akuersissutit suut piumasaaqaataanersut takuneqarsinnaapput.

CITES naliliivoq uumasut **nalunaarsorsimaffik 1**-imiittut nungutaanissamik navianartorsioritinneqartut, taamaattumillu anninneqarnatillu eqqunneqaqqusaanngillat. Kalaallit Nunaata imartaaniittunut miluumasunut tunngatillugu arferit angisuut tamarmik tassaniipput, tikaagullit Kalaallit Nunaata Kitaata imartaaniittartut minillugit.

Nalunaarsorsimaffik 2-mi uumasut nalunaarsorsimasut nungutaanissamik navianartorsioritinneqarput, tamatumalu malitsigisaanik nunani tamalaani niuerneq nakkutigineqartariaqarpoq. NDF-imik (Non Detrimental Finding) allagartaqarpat uumasut taakku anninneqarlutillu eqqunneqarsinnaasarput. Annissineq peqassutsimut akornutaanngitsut nalilerneqarsimanera tassani takuneqarsinnaasarpoq. Uumasut Kalaallit Nunaanniittut nalunaarsorsimaffik 2-miipput, Kalaallit Nunaata Kitaani tikaagullit, arferit mikinerit tamarmik nannullu ilanngullugit.

Uumasut nungutaanissamik navianartorsiorpallaanngitsut nunani tamalaani nakkutigineqarlutik niuerutigineqarnissaat pissaaq, nunanit ilaasortaasunit piumasarineqarpat, taakkulu **nalunaarsorsimaffik 3**-miipput. Uumasut tassaniittut NDF-imik allagartaqaqqaarnani anninneqarlutillu eqqunneqarsinnaapput, Kalaallit Nunaannilu miluumasuni taakkunani aaveq ilaavoq.

CITES nunanit 200-t tungaannut amerlassusilinnit atsioqataaffigineqarsimavoq. Isumaqatigiissummi siunertatuaasoq tassaavoq nunat tamalaat akornanni niueqatigiittarnerit (avammut niueruteqartarnerit), imatullu piniagaasarneranni aqunneqarnerat pineqarnani.

Nunat ilaasortat tamarmik Allaffissornikkut Ilisimatuussutsikkullu Oqartussaasarput. Kalaallit Nunaanni allaffissornikkut oqartussaqq tassaavoq Nunalerinermut, Nammineq Pilersornermut, Nukissiuuteqarnermut Avatangiisimullu Naalakkersuisoqarfik. Pinngortitaleriffik Ilisimatuussutsikkut

oqartussatut Namminersorlutik Oqartussanit toqqagaavoq. Tamanna Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 12-imi, 13. september 2004-meersumi uumasunik nujuartanik nunamilu naasunik il.il. aninneqartarnerat eqqunneqartarnerallu pillugit nalunaarummi, allassimavoq, nunat tamalaat akornanni uumasut nujuartat aamma nunami naasut nungutitaanissamut ulorianartorsiortitaasut niuerutigineqartarnerat pillugu isumaqatigiissut (Washington-imi isumaqatigiissut/CITES) 3. marts 1973-imeersoq tunngavigalugu.

Non Detriment Finding, NDF

Ilisimatuussutsikkut oqartussat Non Detriment Finding-imik, NDF-imik, nalilersuillutillu allagaqaasiortarput, Allaffissornikkut oqartussat annissinissamik akuersissummik tunisitinnagit.

Uumasut miluumasut imarmiut Kalaallit Nunaanni pisarineqakkajuttut, NDF-imillu allagartaqarnissaannik piumasagaatitallit, aamma avammut tunisassiarineqarsinnaasut tassaapput: Nanoq, Kalaallit Nunaata Kitaani tikaagullik, qilalugaq qernertaq, qilalugaq qaqortaq, niisa, niisarnaq, aarluk aamma arluarsuk. Pinngortitaleriffik uumasut taakku pillugit ukiumoortumik maanna nalilersuisalernikuuvoq, tulliani nalilersueqqinnissamut atuuttussamik. Allaffissornikkut Oqartussat noqqaassuteqarnerisigut aaveq NDF-imik aamma nalilersorneqartarpoq, nunanut EU-mi ilaasortanut eqqussineq sukannernerusunik maleruagassartaqarmat CITES-imi nalunaarsorsimaffik 2-tut sanillersuunneqarsinnaasumik. Uumasut allat ikitsuinnarnik pisarineqartartut pisariaqartitsineq naapertorlugu naliliiffigineqartarput.

NDF-imik nalilersuinermit najoqqutassat CITES-imit innersuussutigineqarsimasut Pinngortitaleriffiup atortarpai, ilaatigut Conf 16.7 COP171-imeersut aamma CITES Scientific Authorities Checklist doc 11.32-imeersut.

Maleruagassat ilaatigut tassaapput:

- NDF-imik naliliinermit ilisimatuussutsikkut ilisimasat pitsaanerpaat tunngavigineqassapput
- NDF-ip inernerit tassaassaaq ilisimatuussutsikkut tunngaveqartumik naliliineq, avammut niueruteqarsinnaaneq uumasumut ajoqusiisinaanersoq ajoqusiisinaannginnersorluunniit ilanngullugu, uumasunik pineqartunik piniartarnerit piujuartitsinermik tunngaveqarnerisut ilanngullugit.
- Uumasut killiffiisa nalornisigineqarnerat NDF-imik naliliiniarnermit tunngavissat amigarnerannik ilisimatuussutsikkut oqartussat inerniliinerannik kinguneqassaaq.
- Uumasut sumiiffimmi siaruarfigisimasaminniinnarnissaat anguniagaavoq
- Aqutseriaatsimi naleqqussakkami pisarineqartartut amerlassusaasa aqunneqarnerat aamma nakkutiginninneq ilanngunneqarsimassaaq

NDF-imik nalilersuinermit maleruagassat assingi Canadami aamma atornerarput. Allaffissornikkulli aqutseriaatsit Kalaallit Nunaanni Canadamilu assigiinnigissuteqarput. Canadami tunisassiaq nalunaarsueriaaseq aalajangersimasooq atorlugu uumasooqatigiinnit sorlernerit pisarineqarsimanersoq paasineqarsinnaavoq. Taamaalilluni Canadami nanoqatigiiaanik aalangersimasunik piujuartitsinissamik tunngaveqarluni pisaasimanersoq apeqqutaalluni NDF-imik nalilersuisoqarsinnaavoq, allanuunngitsorli.

Ataatsimut isiginninneq naggasiinerlu

Kalaallit Nunaata Kitaani tikaagullinniartarnerit Nunat Tamalaat Arferit pillugit Ataatsimiititaliarsuata naliliinera naapertorlugu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq malillugu aalajangersorneqartarput, taamaammallu NDF-imik naliliiffigineqarsinnaasarlutik.

Qilalukkat qernertat, qilalukkat qaqortat, aarrit aamma nannut piujuartitsiniarnermik tunngavilimmik piniagaanersut paasiniarlugu nunanit tamalaanit akulikitsumik naliliisoqartarpoq. Uumasut taakku piniagaanerat piujuartitsinissaq tunngavigalugu ingerlanneqarnerisooq paasiniarlugu CITES eqqarsaatigalugu ukiumoortumik naliliisoqartarpoq.

Aaveq pillugu NDF-imik allagartaliineq uani uppersaatini tunniunneqarpoq, kisiannili

qilalugaq qernertaq, qilalugaq qaqorta qamma nanoq pillugu allagartaliisoqanngilaq. Qilalukkat qernertat uumasogatigiit sisamat iluanni (Kangerlussuaq) piujuartitsinissaq tunngavigalugu siunnersuineq qaangerlugu pisaqartoqarsimanera tassunga peqqutaavoq.

¹ <https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-16-07-R17.pdf>

² <https://cites.org/eng/cop/11/info/03.pdf>

Qimusseriarsuarimi, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu aamma Tunumi qilalukkat qaqortat kiisalu Tunumi nannut pillugit massakkorpiaq piffissami atuuttumi siunnersuineramik peqanngilaq.

Niisat pillugit nunanit tamalaanit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq siullerpaaq 2019-imi pivoq. Niisali NDF-imik allagartalerneqarsinnaanngilaq, piniagaanera piujuartitsiniarnermik tunngaveqangimmat. Arfernut mikinerlut allanut tunngatillugu ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqarsinnaasimannngilaq, piniagaasarnerisa piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlanneqarnerat misissuiffigineqarsimannngimmat, taamatullu ilisimatuussutsikkut toqqammavilerneqarsinnaanngikkaangata NDF-imik allagartaliisoqarsinnaaneq ajorpoq.

NDF-imik nalunaarsuiffik, 2024-imut naliliisoqarnissaata tungaanut atuuttussa. **Qorsuk = NDF Aappalaartoq = NDF-imik akuersissuteqanngitsoq**

Kalaallit Nunaata kitaani tikaagullit	Qilalugaq qerner-taq	Qilalugaq qaqorta
Arferit allat mikinerit ³	Aaveq	Nanoq

Tunuliaqutaa

Kalaallit Nunaanni NDF-imik naliliineq siulleq 2006-imi qilalukkanut qernertanut tunngavoq. NDF-imik taamani allagartaliisoqanngilaq, qilalugarniarnerli 2009-minngaanniit NDF-imik allagartalerneqarpoq. Qilalukkat qaqortat, nannut aarrillu pillugit naliliinerit siullit 2007-imi pippit, qilalukkat qaqortat tassani kisimik NDF-imik allagartalerneqarput. Aarrit 2011-mi naliliiffigeqqinneqarmata NDF-imik allagartalerneqarput, 2015-imilu akuersissutigineqaqqillutik. Qilalukkat qaqortat 2016-imi NDF-imik allagartalerneqarput, taamatutaaq Kalaallit Nunaata Kitaani tikaagullit, kisiannili qilalukkat qernertat eqqaassanngikkaanni nannut, aarrit arferillu minnerit NDF-imik allagartalernissaat tunngavissaqarsimanatik. Aarrit NDF-imik allagartallit allattorsimaffiannut 2017-imi ilanngupput, qilalukallu qaqortat NDF-imik allagartallit allattorsimaffiannit 2023-mi siullerpaamik peerneqarput.

Nalilersuisarnerit tamakku 2015 tikillugu suliarineqartarput, Namminersorlutik Oqartussat imissuteqartarnerat aallaavigalugu, taamaaliortarnerillu aalaakkaasuunngitsumik nutarterneqartarsimapput. Suleriaaserli nutaaq 2016-imi eqqunneqarmat allagartat ukiut tamaasa nutarterneqartalerput, pissutsinut piviusunut naleqquttunngorlugit.

Tamatuma saniatigut aamma arfeqatigiiaanut mikinerlut sisamanut piniarneqartartunut tunngasut naliliiffigineqartalerput, piujuartitsiniarnermik tunngavilimmik piniarneqartarnerat

pillugu akulikitsumik naliliisoqartanngikkaluartoq. Arferit mikinerit uani pineqartut tassaapput: niisa, niisarnaq, aarluarsuk aamma aarluk. Taakkuninnga piniartarnerit aqutsivigineqanngillat, aamma pisarineqartartut amerlassusaat pillugit kisitsisit takussutissiisut nangaanartoqartinneqarput. Peqassuseq paasiniarlugu aalaakkaasumik kisitsisoqartarneranik aamma takussutissaqanngilaq imaluunniit iluaqutissatut isigalugit qanoq annertutigisumik piniarneqarnissaat pillugit nunat tamalaat siunnersuinerannik pigisaqartoqarnani. Taamaattumik killiffiannut tunngasut nangaassutissartaqangaatsiarput aamma uumasut taakku pillugit ilisimatuussutsikkut naammattumik tunngavissaqartoqanngimmat NDF-imik allagartaliisoqarsimanngilaq. Niisanut tunngatillugu siunnersuineq siulleq 2019-imi pivoq, maannalu taakku immikkut naliliiffigineqartarput.

Uumasut assigiinngitsut piniagaanerat avammut niuerutigineqartarnerannut sunniuteqartarnerat naliliinerni siullerni nalilersuiffigineqartarsimapput. Qilalukkat qernertat, nannut aarrillu tunisassianik avammut niueruteqartarnernut sunniuteqartarsimasinnaanerat assortorneqarsinnaasorinanngilaq, taakkunannga tunisassiat nunattalu avataanut niuerutaasartut aningaasaqarniarnermut pingaaruteqartuummata. Tassa imaappoq, tamakkiisumik pisat amerlassusiat piujuartitsiniarnermik tunngavilimmik ilumut pisaasimanerat paaseqqaarlugu aatsaat allagartaliisoqarsinnaanera naliliiffigineqartarmat. Qilalukkanit qaortanit arfernillu mikinerit allaneersunit tunisassiassanik nerineqarsinnaasunik nunatta avataanut niueruteqartarnerit aarleqqutissartaqarsinnaanerat ilimananngilaq. Taamaattorli piujuartitsiniarnermik tunngavigineqartoq uumasunut tamanut atuutsinneqarpoq, CITES-ip maleruaqqusai naapertorlugit, taamaalilluni NDF-imik allagartaliineq tassaavoq Kalaallit Nunaanni uumasup piniagaanera piujuartitsiniarnermik tunngaveqarneranik takussutissaq.

³ Niisa, niisarnaq, aarluarsuk aamma aarluk

Piujartitsiniarnermik tunngavilimmik ingerlatsisoqarnerseq paasiniallugu nalilersuinermi pisat tamakkerlutik amerlassusaat ilisimatuussutsikkut siunnersuisarnerit IWC-mit, NAMMCO5-imit, JCNB6-imit, JCPB7-imit, IUCN/PBSG8-millu innersuutit malillugit pisarnerseq apeqqutaasarpog. Siunnersuineq uumasut piujartitsiniarnermik tunngavilimmik piniagaasimanerat pillugu ukiumi x-imi nalilerneqarsimanerannit tunngaveqartarpoq ataatsimiititaliarsuarmullu saqqummiunneqareersimasarpog (ataatsimiititaliarsuup akuersisimanera akuersisimannginneraluunniit apeqqutaatinnagit, kiisalu aalajangiiniarnermi apeqqutaatinneqarneq ajorpoq ataatsimiititaliarsuaq pineqartoq aqutsisinnaatitaanersog imaluunniit aqutsisinnaatitaannginnerseq), ukiumi pineqartumi juunip naannginnerani ukioq X saqqummiunneqarsimanngippat. Aalajangiussarli tamanna uumasunut annerusumik upernaakkuinnaq piniarneqartartunut tunngatinneqanngilaq (Kalaallit Nunaata kitaani aarrit). Ukiup sinnerani piniarneqarsinnaasartut eqqarsaatigalugit siunnersuineq ukiup X-ip naannginnerani saqqummiunneqareertarsimassaaq.

Uumasut piniarnermi annaasat amerlassusaat nalilersuinermi ilanngunneqartarput. Piniagassanut tunngatillugu pisassiissutigineqarsinnaasunik inassuteqarnermi annaasat ilanngaatigineqartarput imaattumillu nalunaarsorneqartarlutik *, tamakkiisumik peqassutsimit ilanngaatigineqarsinnaasunik siunnersuisoqartaraluartog imaattumik * nalunaarsorneqarneq ajorput. Qilalukkat qaqortat, qilalukkat qernertat aarrillu qassit ukiumi kingullerni piniarneqarneranni annaaneqartaraluartut kisitsisinik tutsuiginartunik pigisaqartoqanngilaq, siunnersuinermi tunngavissanik annaasat pillugit kisitsisiliisoqartarpoq. Annaasat pillugit kisitsisit ilaat oqallisigineqarsinnaagaluartut pisat piujartitsinissaq tunngavigalugu pisarineqarsimanersut nalilersussagaanni annaasat pillugit kisitsisit asserluinnaat atomissaat pingaaruteqarpoq. Annaasat pillugit kisitsisit oqaluttuarisaanermi qaffasippallaamik inissinneqarpata siunissami piujartitsinissamik tunngavilimmik piniartoqarnera pillugu qaffasippallaamik naliliisoqarsinnaavoq. Uumasut pisassiissutigineqarnatik pisarineqarsimasut kisitsisini pisarineqarsimasut akornannut ilanngunneqartussaapput, soorlu assersuutigalugu nannut imminut illersornermi toqunneqartariaqarsimasut, imaluunniit arferit qassutinut napittut. Arferit sassanit pisat kisitsisinut ilanngunneqarsimanngillat, taakku toquinnartussatut isigineqartarmata.

Ukiuni arlalinni piujartitsinissamik tunngavilimmik piniarnertut ilusilimmik ukiumut agguaqatigiissillugu pisat amerlassuserisinnaasaannik inissillugu ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqartarpoq, taamaalilluni ukiumut pisarineqarsimasut amerlassusaat tamassuma nalaanniinnissaat naatsorsuutigineqartarluni. Tamanna aamma ukiumoortumik pisassiissutigineqarsimasut amerlassusaannit nikingavallaarneq ajorpoq. Ukiut ilaanni ukiumut pisassiissutigineqartut sipporlugit pisaqartoqarpat sippuissutaasut amerlassusaat ukiumi tulliuuttuni pisassiissutigineqartussanit ilanngaatigineqarsinnaasarput akerlianillu pisassiissutigineqartut tamakkerneqarsimannginnerini ukiumi tulliuuttuni pisassat ilaneqarsinnaasarlutik. NDF-imik naliliinerit ukiumit ukiumut nikerarpallaannginnissat pillugu piujuaannartitsinissaq ukiumut tulliuuttunut pingasunut nalilerneqartarpoq, ukiumi kingullerni pingasuni pisanit tamakkiisunit minnerunngikkunik amerlaqatiginissaat nalilerneqartarluni, (IWC´p, NAMMCO´p, JCNB´p aamma IUCN/PBSG´p ilisimatuussutsikkut siunnersuinerat assigalugit). Malugiuk ukiumut pingasunut naliliinermi pisariaqanngitsumik nikerarnerit ingalassimaarneqarnissaat pillugu suliaammata, taamaalilluni NDF-imik allagartaliisoqarsinnaaneranut imaanngilaq tamatigut piumasqaataavissortuaannarnerat.

Naggataagut minnerunngitsumillu uumasogatigiit ataasiakkaarlugit nalilerneqartussaapput, Kalaallit Nunaannilu uumasogatigiit tamarmik piujuaannartitsineq aallaavigalugu pisarineqarsimappata aatsaat NDF-imik allagartaliisoqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaanni malittarinnilluni misissuummik peqartoqanngimmat tunisassiassaq uumasogatigiinnit sorlernit pisuunersog aalajangiullugu nalunaarsorneqarsinnaanngilaq. Uumasogatigiit Canadalu aveqatigiiffigisartakkat eqqarsaatigalugit Canadami pisarineqarsimasut (annaaneqarsimasullu) piujuaannartitsinissap naatsorsorneqarnerani ilanngunneqartarput.

⁴ International Whaling Commission

⁵ North Atlantic Marine Mammal Commission

⁶ Canada - Greenland Joint Commission for Narwhal and Beluga

⁷ Canada – Greenland Joint Commission for Polar Bear

⁸ The Polar Bear Specialist Group under the International Union for the Conservation of Nature

Qilalugaq qernertaq

Kalaallit Nunaata kitaata imartaani qilalukkat qernertat 2021-ip tungaanut ilanngullugulu pisat NAMMCO`p JCNB`llu 2015-imi siunnersuineranninngaanneersuupput, 2022-imilu pisat JWG-p decemberimi 2021-mi ataatsimiinnerani siunnersuineraninngaanneersuullutik.

Qimusseriarsuarimi pisaqartoqannginneranut siunnersuinerimi periuseq takussutissiani ataaniittuni atorneqarpoq, periutsimi tassani piujuannartitsinissaq tunngavigalugu pisarineqarsimasut amerlanerpaartat sumiiffiit tamaasa akimorlugit tassaniimmata (taamaakkaluatorli siunnersuinerimi periutsit tamarmik NDF-itut inerneqarput). Tunup imartaani pisat tamarmik NAMMCO`p 2019-imit siunissamullu siunnersuineraninngaanneersuullutik nalilersorneqarput (tamarmik assigiinngillat).

Annaasimasat pisat pillugit nalunaarutini qanoq annertutigisumik ilanngunneqartarsimanersut ilisimaneqanngilaq. Kalaallit Nunaata imartaanili qilalukkanut qernertanut siunnersuinerimi maluginiagassaavoq sumiiffinnut piniariartarfinnut ataasiakkaanut naatsorsuisoqarsimammat, Canadami Kalaallit Nunaatalu Kitaani pisat agguataarnerat uumasogatigiillu aallaavigalugit. Canadami pisat NDF-imut ilanngunneqarnej ajorput, taakku arlaatigut siunnersuinerimi ilanngunneqareersimasarmata.

Kalaallit Nunaanni qilalugaq qernertaq pillugu ataatsimut isigalugu NDF-mik allagartalerneqarsinnaanngilaq, Kangerlussuarimi, Qimusseriarsuarimi, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu pisarineqarsimasut siunnersuinerimi innersuussutigineqartunit amerlanerusimammata.

Etah	Pisat nalunaaru- tineqarsi- masut	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- manngitsut	7.5% An- naa- sat	Allatigut toqutsi- neq	Kati- llugit	Siunnersu- ineq
2020	2	0	0	0	2	5
2021	3	0	0	0	3	5
2022	0	0	0	0	0	38*
katillugit	5	0	0	0	5	48

Kangerluss uaq	Pisat nalunaaru- tineqar- simasut	Pisat nalunaaru- tineqarsi manngitsut	7.5% An- naa- sat	Allatigut toqutsi- nerit	Kati- llugit	Siunnersu- ineq
2020	91	2 ^{#1}	7	0	100	98
2021	91	1 ^{#1}	7	0	99	98
2022	77	0	6	1 ^{#2}	78*	52*
katillugit	259	3	20	1	277	248

#1: inertequtaasumik pisat; #2: pisarisuukkat

Qimusse- riarsuaq	Pisat nalunaaruti-	Pisat nalunaaruti-	15% An-	Allatigut toqutsi-	Kati-	Siunnersu-
------------------------------	-----------------------	-----------------------	------------	-----------------------	--------------	-------------------

	gineqarsi- masut	gineqarsi- manngitsut	naa- sat	nerit	llugit	ineq
2020	61	0	9	0	70	70
2021	70	0	11	0	81	70
2022	84	0	13	0	84	0*
katillugit	215	0	33	0	235	140

Uummannaq	Pisat nalunaaru- tineqarsi- masut	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- manngitsut	15% An- naa- sat	Allatigut toqutsi- nerit	Kati- llugit	Siunnersui- neq
2020	16	0	2	0	18	154
2021	143	0	21	0	164	154
2022	220	0	33	3 ^{#1}	223	123*
katillugit	379	0	56	3	405	431

#1: pisarisuukkat

Qeqertarsu up Tunua	Pisat nalunaaru- tineqar- simasut	Pisat nalunaaru- tineqar- simangit- sut	15% An- naa- sat	Allatigut toqutsi- nerit	Kati- llugit	Siunnersui- neq
2020	68	0	10	0	78	97
2021	92	0	14	0	106	97
2022	80	0	12	0	80	54*
katillugit	240	0	36	0	264	248

Ittoqqortoormiit	Pisat nalunaaru- tineqarsi- masut	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- manngitsut	15% An- naa- sat	Allatigut toqutsi- nerit	Katillugi t/Pisat*	Siunnersui- neq
2020	36	0	5	0	41	0
2021	2	0	0	0	2	0
2022	45	0	7	0	52	0
katillugit	83	0	12	0	95	0

Tasiilaq aamma Kangerlussuaq	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- masut	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- manngitsut	15% An- naa- sat	Allatigut toqutsine- rit	Katillugit /Pisat*	Siunnersui- neq
2020	21	1 ^{#1}		3	0	25
2021	18	0		3	0	21

2022	19	0	3	0	22	0
katillugit	58	1	9	0	68	0

#1:Inerteqqutaasumik pisat

Qilalugaq qaqortaq

2020mut pisassiissutigineqarsimasut NAMMCO/JCNB JWG 1lu 2015-imi siunnersuineranneersuupput, taakkulu 2018-imit uteqqiinerupput. Annaasat agguaqatigiissillugu 8,5 %-it siunnersuinnermi ilanngunneqarsimapput, taannalu Kalaallit Nunaata Kitaani ukiukkut piniarnermut atuuppoq. 2021mi aamma 2022mi pisat JWG-mik 2020mi siunnersuinnermut atatillugu nalilerneqarsimapput, Kalaallit Nunaata Kitaani aamma Qaanaami piniariartarfinni immikkut siunnersuisoqarsimavoq. NDF-imik allagartaliinermi Canadami pisarineqarsimasut uani annertunerusumik eqqarsaatigineqarsimangillat.

Pisat nalunaarutigineqarsimasut akornanni annaasat qanoq amerlatiginerat ilisimaneqanngilaq, uanilu ilanngunneqannginnissaat aallaaviuvoq. Kalaallit Nunaanni qilalukkanut qaqortanut tunngatillugu NDF-imik allagartaliisoqarsinnaanngilaq, Tunumut siunnersuinnermut naleqqiullugu pisat amerlanerusarmata.

Kalaallit Nunaata Kitaa	Pisat nalunaarutigineqarsimasut	Pisat nalunaarutigineqarsimangitsut	8.5% Annaasat	Toqutsinerit allat	Katillugit	Siunnersuineq
2020	177	1 ^{#1}	15	0	193	320
2021	297	3 ^{#1}	26	0	300*	265*
2022	151	0	13	0	151*	265*
katillugit	625	4	54	0	644	850

#1:inerteqqutaasumik pisat

Qaanaaq	Pisat nalunaarutigineqarsimasut	Pisat nalunaarutigineqarsimangitsut	5.0% Annaasat	Toqutsinerit allat	Katillugit	Siunnersuineq
2020	12	0	1	0	13	pisat ok
2021	9	0	0	0	9*	37*
2022	54	0	3	0	54*	37*
katillugit	75	0	4	0	63*	74*

Tunu	Pisat nalunaarutigineqarsimasut	Pisat nalunaarutigineqarsimangitsut	8.5% Annaasat	Toqutsinerit allat	Katillugit	Siunnersuineq
2020	0	0	0	3 ^{#2}	3	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	16	12 ^{#1}	2	0	30	0
katillugit	16	12	2	3	33	0

#1:inerteqqutaasumik pisat; #2:pisarisuukkat

Niisa

Kalaallit Nunaanni niisat pillugit siunnersuineq siulleq pivoq NAMMCO-miit 2019-imi siunnersuisoqarmat. Siunnersuinerup eqikkarneraa ukiumut pisarineqartartut annaasat ilanngullugit katillugit 2.900-sut, tassalu niisat ukiumut pisat 2.629-iullutik, taamaannerallu piujuartitsinermik taaneqarsinnaasoq. Pisalli tamarmik nalunaarsornissaanni ajornartorsiuteqartoqartarsimammat NAMMCO SC inernilivoq, ukiumut niisat pisarineqarsimasut nalunaarsorneqarsimasut 1.869-iussasut. Kalaallit Nunaanni niisanniartarnerit killilersugaanngillat, agguaqatigiissilluguli 2020-imi 2021-milu pisarineqarsimasut agguaqatigiissillugu 4.148-pput, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni niisa NDF-imik allagartalerneqarsinnaanngilaq.

Aaveq

Qaanaamut, Kalaallit Nunaata Kitaanut aamma Tunumut siunnersuinerit tamarmik 2019-iminngaanneersuupput (2018 Ukiumoortumik Nalunaarut). Qaanaamut Kalaallit Nunaatalu Kitaanut siunnersuineq Kalaallit Nunaanni pisanut tulaanneqarsimasunut tunngapput, Canadami pisassatut naatsorsuutigineqartut uumasogatigiit pillugit ataatsimoortumik inassuteqaatininngaanniit ilanngaatigereerlugit.

Kalaallit Nunanni aaveq pillugu NDF-imik allagartaliisoqarsimavoq, uumasogatigiit tamarmik pillugit siunnersuineq ataallugu pisaqartoqartarmat.

Qaanaaq	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- masut	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- manngitsut	Can- damiut pisarisi- masaat	15% An- naa- sat	Allatut toqutsi- nerit	Pisat*	Siunnersui- neq
2020	21	0	-	3	0	21*	79*
2021	48	0	-	7	0	48*	79*
2022	55	0	-	8	0	55*	79*
katillugit	124	0	-	18	0	124*	237*

Kalaallit Nunaata Kitaani	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- masut	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- manngitsut	Can- damiut pisarisi- masaat	15% An- naa- sat	Allatut toqutsi- nerit	Katillugi t/Pisat*	Siunnersui- neq
2020	75	0	-	11	0	75*	74*
2021	67	0	-	10	0	67*	74*
2022	63	2 ^{#1}	-	10	0	65*	74*
katillugit	205	2	-	31	0	207*	222

#1: inerteqqutaasumik pisat

Tunu	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- masut	Pisat nalunaaruti- gineqarsi- manngitsut	11.5% An- naa- sat	Allatut toqutsi- nerit	Katillugi t/Pisat*	Siunnersui- neq
2020	8	0	1	0	8*	17*
2021	12	0	1	0	12*	17*
2022	6	0	1	0	6*	17*
katillugit	26	0	3	0	26*	51*

Nanoq

Nannunut tunngatillugu siunnersuineq 2017-imeersoq Kane Basin ímut aamma Baffin Bugt ímut atortinneqarpoq, Tunumili uumasogatigiinnut siunnersuisoqarsimangilaq. Nannut Davis Strædemiittartut kisinneqarmata uumasogatigiit amerlasut paasineqarpoq aamma 2007-iminngaanniit 2018-imut annikitsumik ikiliartorput. Nannut David Strædiminngaanneersut pisarineqartarnerat Canadami pinerusarpoq. Tunumi uumasogatigiiat pillugit siunnersuisoqarsimangimmat NDF-imik allagartaliisoqarsinnaangilaq, naak Kane Basinimi aamma Baffin Bugtimi nannunniartarneq piujuaannartitsinermik tunngaveqaraluartoq. Nannut taakkuninngaanneersut tunisassiat nassaarineqarsinnaasuuppata Kane Baffinimut aamma Baffin Bugtimut NDF-imik allagartaliinissamik periarfissaqalissagaluarpoq.

Canadami juuliminngaanniit (s-1) juunimut (x) ukioq x pisat takussutissiani takuneqarsinnaapput.

Kane Basin	Pisat nalunaa rutigine qarsima sut/toq utsineq	Pisat nalunaaru- tigineqar- simangit- sut	Canadami pisat/to- qutsineq	? % An- naa- sat	Toqutsi- nerit allat	Kati- llugit	Siunnersui- neq
2020	9	1 ^{#1}	0	-	0	10	10
2021	7	0	0	-	0	7	10
2022	8	0	0	-	0	8	10
iat	24	1	0	-	0	25	30

#1: Inerteqqutaasumik pisat

Baffin Bay	Pisat nalunaa rutigine qarsima sut/toq utsineq	Pisat nalunaaru- tigineqar- simangit- sut	Canadami pisat/to- qutsineq	? % An- naa- sat	Toqutsi- nerit allat	Kati- llugit	Siunnersui- neq
2020	70	0	74	-	0	144	160
2021	77	0	68	-	0	145	160
2022	82	0	65	-	1	148	160
katillugit	229	0	207	-	4	440	480

Davis Strait	Pisat nalunaaru- tigineqarsi- masut/to- qutsineq	Pisat nalunaaru- tigineqarsi- mangitsut	Canadami pisat/toqu tsineq	? % An- naa- sat	Toqutsi- nerit allat	Kati- llugit	Siunnersui- neq
2020	3	0	64	-	3 ^{#3}	70	Pisat ok
2021	2	0	49	-	0	51	Pisat ok
2022	1	0	55	-	0	56	Pisat ok
katillugit	6	0	168	-	3	177	Pisat ok

#3 Allatut ajornartumik illersuineq

Tunu	Pisat nalunaaru- tisineqarsi- masut	Pisat nalunaaruti- gineqarsima- ngitsut	? % An- naa- sat	Toqutsi- nerit allat	Kati- llugit	Siunnersui- neq
2020	70	3 ^{#1}	-	2 ^{#3}	75	Soqanngila q
2021	51	1 ^{#1}	-	0	52	Soqanngila q
2022	68	0	-	2	70	Soqanngila q
katillugit	189	4	-	4	197	Soqanngila q

#1: Inerteqquataasumik pisat #3 Allatut ajornartumik illersuineq